

3 Narušená komunikační schopnost

Definice narušené komunikační schopnosti, klasifikace NKS.

Narušená komunikační schopnost (NKS)

= stav, kdy některá rovina (nebo i několik rovin současně) komunikačního procesu působí interferenčně (rušivě) vzhledem ke komunikačnímu záměru jednotlivce (Lechta, 1990).

- NKS se týká:

- 1) **verbální** stránky jazyka i **neverbální** stránky jazyka
- 2) **grafické** stránky jazyka i **mluvené** stránky jazyka
- 3) **receptivní** složky jazyka i **expresivní** složky jazyka

KLASIFIKACE NKS DLE SYMPTOMŮ (Lechta):

1. Nemluvnost

- A) vývojová (vývojová dysfázie)
- B) získaná a) orgánová (afázie)
b) neurotická (mutismus)

2. Poruchy zvuku řeči

- A) palatolálie
- B) rinolálie

3. Poruchy fluence (plynulosti) řeči

- A) balbuties (= kóktavost)
- B) tumultus sermonis (= breptavost)

4. Poruchy artikulace

- A) dyslalie
- B) dysartrie

5. Poruchy hlasu

6. Symptomatické poruchy řeči

7. Poruchy grafické podoby řeči (SPU)

8. Kombinované poruchy

KLASIFIKACE Z ČASOVÉHO HLEDISKA:

- prenatalní, perinatální, postnatální

KLASIFIKACE Z HLEDISKA LOKALIZACE:

- genové mutace, aberace (odchylka) chromozomů, vývojové odchylky, orgánová poškození receptorů, poškození CNS (= centrální nervové soustavy), působení nestimulujícího prostředí

KLASIFIKACE DLE STUPNĚ:

- úplná (totální)

- částečná (parciální)

• NKS může dominovat nebo být symptomem jiného postižení (např. dysartrie u DMO)

• NKS může být vrozená nebo získaná

• jedinec si postižení může nebo nemusí uvědomovat

• NKS se může projevovat z hlediska časového (trvalá x přechodná) nebo příčiny (orgánová x funkční)